

Az ifjú Vasarely ismeretlen arcai

Az óbudai Zichy-kastélyban (Budapest III., Fő tér 1.), „Vasarely korai rajzai és grafikai tervei” című tárlaton május 15-ig a művész kizárólag ifjonti műveit mutatják be. Imre Györgyi az 1926-1946 közötti időszak alkotásaiból válogatott. A Vasarely Múzeum vezetője szerint az állandó kiállításról műtárgyvédelmi okokból kényszerűen kimaradt, a fénytől is féltve őrzött, savasodástól gondosan óvott papírlapok rendkívül sérülékenyek, ezért még a szakemberek elé is csak ritkán kerülnek. A névadó által 1986-ban ajándékozott, mintegy félezer tételt tartalmazó múzeumi gyűjteménynek egynegyedét teszik ki ezek a ritkaságok, amelyeket még saját kezűleg keretezett és rendezett téma vagy látvány szerint csoportokba az idős mester.

Az itteni gyűjtemény legrégebbi darabjai a *Vásárhelyi Győző*, vagyis a későbbi Victor Vasarely által Grafikai periódusnak, illetve Tévutak korszakának nevezett részlegekbe sorolva kerülnek az érdeklődők elé. Akár úgy is fogalmazhatunk, hogy az alkotó maga kalauzolja végig a mai látogatókat pályafutása első három szakaszán. A húszas években még annak rendje és módja szerint ő is a kezdők kötelezően szokványos aktrajzolását tanulta az egykori nagybányai művésztelepen (ma: Baia Mare, Románia), de megfordult *Podolini-Volkmann* Artúr budapesti szabadiskolájában is. Később a rangos fényképész, *Pécsi József* tanácsára stílust váltott és *Bortnyik* Sándor Műhelyébe járt, amely a Bauhaus oktatási módszerein alapult. Vasarely későbbi pályáját meghatározó legfontosabb döntése azonban az volt, hogy 1930-ban Párizsba költözött. A francia főváros akkoriban a „dekoratőr” kézműves tervezők európai központjának számított. Ezek az alkotók évről évre megmutatták magukat a Grand Palais nemzetközi seregszemléjén. A fiatal magyar tehetséget is itt ismerhették meg a francia szakmabeliek, akik nagyra értékelték a Bauhaus elvein alapuló „germános” pontosságát. Az erre szakosodott Vasarely így változatos reklámgrafikai megbízásokhoz jutott. Olyan híres kiadók dolgoztak vele, mint például a Draeger, a Devambez vagy a Havas. Az utóbbinak készítette például a Foire d'Alger vásári plakátját. 1935-től végleg sínre került: az Éditore Roger Bessard részére sorra tervezhette különféle orvosi kiadványok reklámmellékleteit, majd maga is betársult a vállalkozásba. Ettől annyira fellelkesült, hogy egy grafikai terve-

Szépművészeti Múzeum –
Vasarely Múzeum, Budapest

VICTOR VASARELY KORAI RAJZAI ÉS
GRAFIKAI TERVEI A GYŰJTEMÉNYBEN

Szeretettel meghívjuk a kiállítás megnyitójára
2014. február 14-én pénteken 18 óra

A kiállítást megnyitja: FAJÓ János
Kurátor: IMRE Györgyi

A kiállítás megtekinthető: 2014. február 14. – május 15.
Vasarely Múzeum, H-1023 Budapest, Szentlélek tér 6.
Nyitva: 10.00–17.30 (pénteken zárva)

Museum of Fine Arts –
Vasarely Museum, Budapest

VICTOR VASARELY'S
EARLY DRAWINGS AND GRAPHIC
DESIGNS IN THE COLLECTION

We cordially invite you to the opening of the
exhibition on Friday, 14 February 2014 at 6 pm

Opening speech by FAJÓ János
Curated by IMRE Györgyi

Open: 14 February – 15 May, 2014
Vasarely Museum, H-1023 Budapest, Szentlélek tér 6.
Open daily: 10.00–17.30 (Mondays closed)

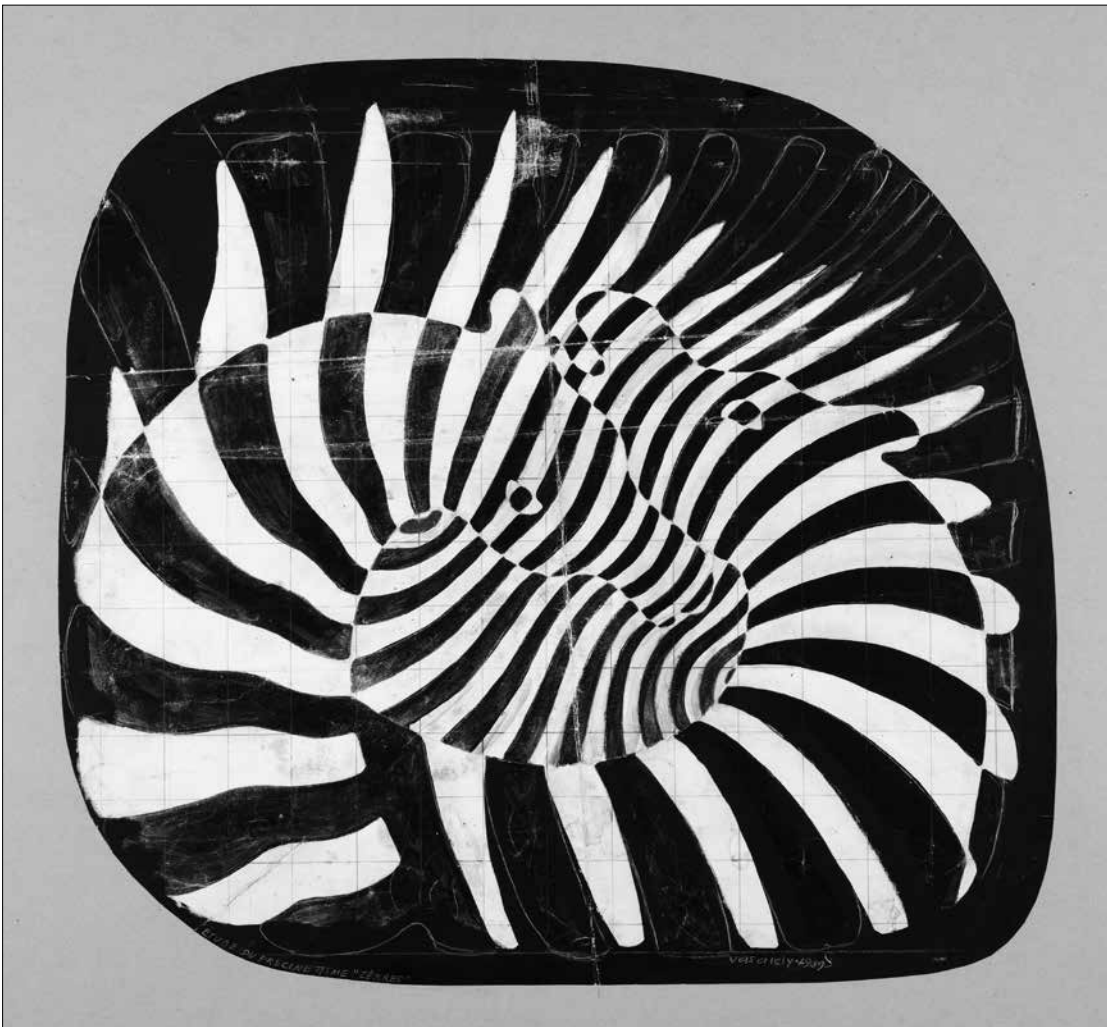
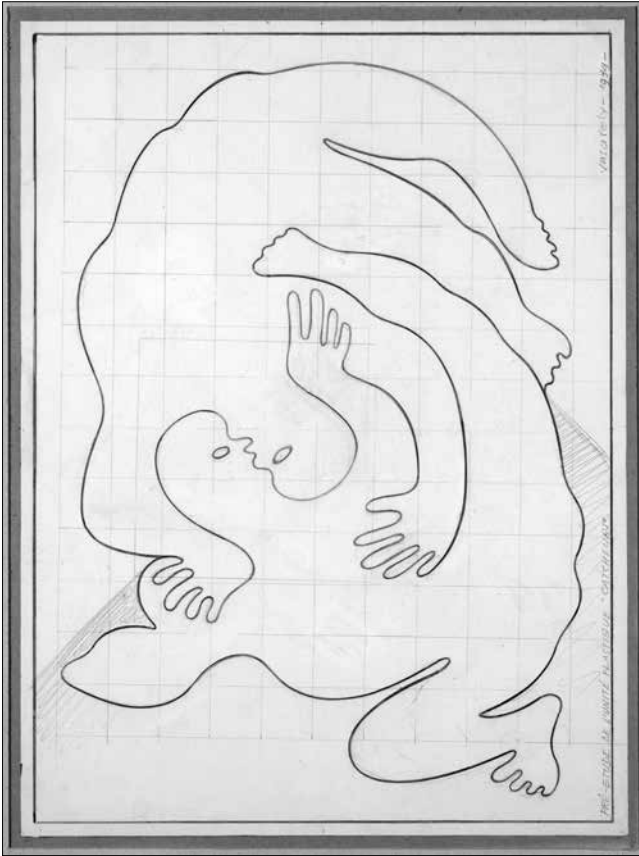

© Pécsi József: Vasárhelyi Győző (Victor Vasarely) portréja, 1930 / HFM, Vasarely Múzeum

zést színvonalasan oktató magániskola alapítását is előkészítette a Bauhaus mintájára. Már a részletes tananyagot is összeállította, de végül ez az álma beteljesületlen maradt...

A fiatal bohémek népszerű párizsi törzskávéházában, a Café de Flore asztalainál megismerkedett viszont Denise *Renével*, a későbbi legendás galériással, aki további életében legfőbb mecénása volt és műveinek szinte kizárólagos forgalmazója maradt. Miután alkalmazott grafikai munkássága biztosította a megélhetését, képzőművészeti alkotókedve is kibontakozhatott. A szürrealizmus hatására előbb össze nem illő alakszerű elemeket helyezett egymás mellé, majd sorra jöttek a frottázsok, kollázsok és montázsok (dörzstechnikával előállított, felragasztásokkal kiegészített, illetve összeillesztéssel alkotott művek – a szerk.).

Az érzékcsalódást keltő fekete-fehér képek korai képviselői a Zebrák első változatai voltak 1939-ből. Vasarelyt később közvetlen kapcsolaton alapuló mozgó tárgyai és azon képei tették világhírévé, amelyek sík felületén vagy a mozgás, vagy a harmadik dimenzió – vagy mindkettő – látszatát keltette. Itt viszont ne keressünk még a szemkápráztató optikai művészet, az op-art képeit, a térhatást keltő festményeket, sokszorosított rajzsorozatokat, amelyek meghozták Vasarely világhírét, mert azok már egy teljesen más történet részei. E műveket az 1987. május 8-án a névadó jelenlétében megnyitott fővárosi Vasarely Múzeum (III. kerület, Szentlélek tér 6.) állandó bemutatóján ismerhetik meg a látogatók.

Victor Vasarely:
Birkózók
(1939, ceruzarajz)

Önarckép
(1941, vegyes technika)

Zebrák
(1939, vegyes technika)